

Sammanfattning av tingsrättens dom i mål rörande allvarlig nätverksbrottslighet

Den huvudsakliga bevisningen i målen har utgjorts av krypterad kommunikation, s.k. EncroChat-meddelanden, som majoriteten av de tilltalade skickat via Encrotelefoner (Encrobevisning). Varje Encrotelefon har haft ett alias. En central fråga i målen har varit om Encrobevisningen ska avvisas eller underkännas som bevisning. Tingsrätten har inte funnit skäl att avvisa Encrobevisningen utan bedömt att eventuella brister och tillkortakommande som kan leda till att Encrobevisningen ska tillmätas mindre betydelse och/eller helt underkännas ska ske inom ramen för rättens vanliga bevisvärdering. Tingsrätten har därför, utifrån de högt ställda krav som finns för bevisvärdering i brottmål, kritiskt granskat Encrobevisningen och funnit att det har gått att lita på denna.

En annan central fråga har varit om huvuddelen av brotten utgjort ett led i en brottslighet som utövats i organiserad form och som föregåtts av särskild planering där flertalet av de tilltalade har samverkat under lång tid i organiserad form, s.k. nätverksbrottslighet. Utredningen har tydligt visat att det finns ett välorganiserat nätverk bestående av personer med kopplingar till Vårby, Vårberg och Alby, det s.k. Vårbynätverket. Detta nätverk har varit hierarkiskt uppbyggt med en tydlig ledare, en 33-årig man, som trots att han befunnit sig i Madrid i Spanien under den period som brotten begåtts, ensam förfogat över och bestämt över såväl nätverksmedlemmarna som vapen, ammunition, sprängämnen, narkotika och brottsliga tillbehör som nätverket haft tillgång till. Nätverkets ledare och därigenom även nätverket har vidare förfogat över bilar och lägenheter som nyttjats inom den kriminella verksamhet som nätverket bedrivit. Hela 27 vapen, drygt åtta kg sprängdeg, sju handgranater och en betydande mängd ammunition kopplad till nätverket har tagits i beslag. Det har med andra ord inte rört sig om en löst sammansatt grupp som endast samverkat med varandra när det förelegat gemensamma intressen.

Vårbynätverkets organisation har varit uppbyggd på det sättet att den 33-årige ledaren närmast under sig haft en ”*platschef*” i Vårby i en av sina yngre bröder, en 28-årig man, och tre andra män vars ställning närmast kan beskrivas som ”*mellanchefer/kaptener*”. Dessa s.k. kaptener har i sin tur varit överordnade personer som närmast kan beskrivas som ”*kaptener i fält*”. Dessa har, såvitt utredningen kunnat utvisa, varit fyra män i åldrarna 21–23 år. Längst ner i hierarkin har nätverket haft mycket unga personer som närmast kan beskrivas som ”*utförare/soldater*”. Nätverkets syfte och funktion har varit kriminell verksamhet där medlemmarna försörjt sig på omfattande och allvarlig brottslighet.

Vårbynätverket har också samarbetat med andra kriminella grupperingar med kopplingar till andra geografiska områden än Vårbynätverkets i syfte att genomföra sin brottslighet. Några personer som

tillhört andra nätverk och som samarbetat med personer inom Vårbynätverket har också dömts i målen.

Genom utredningen har det tydligt gått att identifiera vilka av de tilltalade som brukat olika aktuella EncroChat-alias. Därför har EncroChat-meddelandena i relevanta delar kunnat kopplas till de tilltalade som använt Encrotelefoner. Meddelandena har fått stöd av en rad andra omständigheter, vilket gjort att tingsrätten kunnat lita på meddelandena som bevisning och bedömt att bevisningen varit tillräckligt stark för att kunna döma de tilltalade för merparten av de brott de varit åtalade för. Således har samtliga åtalade tillhörande Vårbynätverkets ledande skikt dömts enligt följande:

- Den 33-årige ledaren har dömts för bl.a. försök till mord, stämpling till mord, synnerligen grovt vapenbrott, synnerligen grovt narkotikabrott, människorov, rån, brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor, grovt brott, m.m. till fängelse i 17 år och 10 månader. Det är i princip det högsta tidsbestämda straff som kan dömas ut i Sverige.
- Den 28-årige platschefen, tillika yngre brodern till ledaren, har dömts för bl.a. medhjälp till mordförsök, synnerligen grovt vapenbrott, grovt narkotikabrott, människorov, rån, försök till grov utpressning m.m. till fängelse i 12 år.
- De övriga tre s.k. kaptenerna i åldrarna 24–34 år har dömts för bl.a. medhjälp till mordförsök, försök till mord, stämpling till mord, grovt vapenbrott, allmänfarlig ödeläggelse m.m. till fängelse i 11, 10 respektive 6 år.
- De fyra s.k. kaptenerna i fält i åldrarna 21–23 år har bl.a. dömts för försök till mord, grovt narkotikabrott, grovt vapenbrott, människorov, rån, medhjälp till allmänfarlig ödeläggelse m.m. till fängelse från 2 år och 3 månader till 11 år.
- Därutöver har de ”soldater/utförare” som förekommit i målen dömts för nätverksbrottslighet till fängelse på mellan 6 månader och 9,5 år.

Vidare har en 27-årig man, som varit en ledande figur inom ett nätverk med kopplingar till Hagsätra och som haft ett nära och omfattande samarbete med ledaren för Vårbynätverket, dömts för medhjälp till mordförsök, synnerligen grovt narkotikabrott, grovt vapenbrott och grovt penningtvätsbrott till fängelse i 14 år.

Utöver det ovan nämnda har två rapartister funnits skyldiga för att ha varit inblandade i brott som begåtts mot en annan rapartist som vid tiden för gärningarna var 17 år. En av dem har dömts för förberedelse till människorov till fängelse i 10 månader. Eftersom han återfallit i brott har tingsrätten bestämt att han även ska avtjäna en sedan tidigare kvarvarande del av ett fängelsestraff om åtta månader och fem dagar. Den andre rapartisten, en 26-årig man, har dömts för medhjälp till människorov och medhjälp till rån till fängelse i två och ett halvt år, medan en tredje rapartist som varit åtalad för människorov och rån helt har frikänts.

Sammanlagt har 27 tilltalade dömts för brottslighet som i huvudsak varit mycket allvarlig och som begåtts av tilltalade som tillhört ett nätverk eller på något sätt haft koppling till nätverksbrottslighet. Totalt har drygt 147 fängelseår dömts ut.

Tingsrätten har även fattat beslut om att stora belopp kontanter, dyrbara klockor och smycken samt egendom från 800 000 kr upp till 2 669 500 kr ska tas från några av de tilltalade.
